

Beeld Presentatie van de publieksprijs op de Provada.
Foto: Guus Buis

Beeld Club Fiscus. Ontwerp: Bianca Pui Yee Man, Lana Beerends Du Crocq en Dean Moran (Architectenbureau ELV)

Beeld Wooddaken. Ontwerp: Bianca Pui Yee Man, Lana Beerends Du Crocq en Schaapveld Architectuur

Beeld StADZO, de winnaar van de publieksprijs. Ontwerp: Chris van den Berk en Joost Mulders (Mulders vandenBerk Architecten)

HOE VEROVER JE DE VASTGOEDWERELD?

Wat gebeurde er nadat Mulders vandenBerk Architecten, ELV, 030ARCHITECTEN en Schaapveld Architectuur de BNA Jonge Architectenprijsvraag wonnen? Ze sloegen de handen ineen met jonge ontwikkelaars van Ymere en Proper-Stok voor de tweede ronde. Op de Provada presenteerden drie teams hun uitgewerkte voorstel voor een verticale stad voor gezinnen én anderen. Dit keer wees het publiek de winnaar aan.

Tekst Willemijn de Jonge

Na hun zege in de prijsvraag met een tot woongebouw omgevormd kantoor in Den Haag, hebben de jonge ontwerpers van Architectenbureau ELV een nieuwe opgave gekregen van Ymere. Niet in de binnenstad, maar in de periferie. Een afgeschreven belastingkantoor in Haarlem Schalkwijk, dat al bestemd is voor sloop. Er zitten tijdelijk creatieve ondernemers uit de muziek- en filmindustrie in, maar de gebiedsvisie dicteert dat zij straks plaats moeten maken voor maar liefst 800 woningen. Toch heeft Ymere het team gevraagd de mogelijkheden van hergebruik te onderzoeken. Ze hebben zichzelf omgedoopt van SubUrban

Living, hun prijsvraagmotto, in Club Fiscus en zijn een aantal keer polshoogte gaan nemen, wat veel ideeën opleverde, maar nog meer vragen. De juiste vragen stellen, daar lijkt het om te gaan bij het vervolg op de Jonge Architectenprijsvraag waarmee de BNA, Ymere en Proper-Stok jonge architecten en ontwikkelaars een platform willen bieden.

Vragenvuur

'Ik had het heel sterk gevonden als iemand bij die prijsvraag alleen maar een rijtje vragen had ingediend', zegt Proper-Stok projectontwikkelaar

Christiaan Coolman. 'Cruciale vragen waarmee je moet beginnen zijn: wat is een stad, wat is verticaal? En wie zit in vredesnaam te wachten op een verticale stad? Is een stad überhaupt maakbaar?' Zo proberen de ontwikkelaars de architecten los te waken van hun drang om meteen iets moois te willen gaan ontwerpen op basis van wat ze aantreffen bij de rondleiding. De architecten van Club Fiscus, die naar eigen zeggen gewend zijn zo snel mogelijk antwoord te geven op een opgave, hebben tot nu toe nauwelijks iets getekend. Op tafel liggen alleen wat ruwe schetsen. 'Het ging tot nu toe vooral over de grotere gedachte erachter', zegt architect Bianca Pui Yee Man. Hun streven is om die gedachte vooral anders dan anders te laten zijn. Wat dat is? Niet top-down maar bottom-up; ze willen weg van de bedachte stad. Kijk wat er al is, koester dat, pik het mooie er samen met de huidige gebruikers uit en laat dat zich langzaam en heel gefaseerd verder uitbreiden. Hoe ze dat in een concreet voorstel gaan vertalen, is een week voor de Provada nog iets om op te lossen.

Omgekeerde wereld

Bij Mulders vandenBerk Architecten ligt daarentegen al een kant-en-klare presentatie op tafel. StADZO heet hun manifest. Teamcaptain Joost Coulier neemt het woord bijbel in de mond, wat hem onmiddellijk commentaar oplevert van zijn teamgenoten. 'Wat hier ligt, is meer een filosofie dan een concreet bouwplan', zegt Coulier. 'Je kunt dit op heel veel binnenstedelijke gebieden toepassen. Of het nou om renovatie, inpassing of nieuwbouw gaat, het kan allemaal.' Om het concept zo goed mogelijk te toetsen, heeft Ymere niet alleen ontwikkelaars aan het team toegewezen, maar ook medewerkers van het bedrijfs onderdeel Wonen. 'Ons plan is er rijker

van geworden', zegt architect Joost Mulders. 'Wij hebben dat "verticaal" even tussen haakjes gezet. Laat het de stad voor gezinnen zijn. Of sterker nog, voor iedereen. Kort gezegd proberen wij het dorp in de stad te brengen, en dat kan ook heel goed horizontaal.' Het plan is een notendop: maak rondom een wijk een buitening of boulevard voor winkels en verkeer, haal de overige straten uit de wijk, leg de tuinen op de plek van de oude straten, en maak in plaats van binnentuinen collectieve hoven in verschillende soorten en maten. Een soort omgekeerde wereld dus, waarin met specifieke binnenwerelden een derde domein wordt toegevoegd aan publiek en privé.

De lucht in

Het team Wooddaken is het enige team dat verticaliteit letterlijk heeft toegepast. Onder het motto 'dan maar de lucht in' introduceert een gelegenheidscombinatie van 030ARCHITECTEN en Schaapveld Architectuur een tweede maaiveld bovenop de bestaande stad. Waar Club Fiscus

IEDEREEN HEEFT ZIJN BEDENKINGEN BIJ HET STEMMEN WERVEN

zich richt op leegstaande kantoren, pakt dit team de leegstand boven winkels aan. Zij slaan twee vliegen in één klap door hoog boven de drukte van de stad een veilige plek voor gezinnen te creëren, en tegelijkertijd de winkelgebieden op te waarderen na sluitingstijd. De openbare weg wordt langzaam vanaf straatniveau omhoog gevoerd en als een rode loper uitgelegd over de bestaande daken, waar mensen elkaar in de openlucht ontmoeten. Ook hier zijn drie verschil-